

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT

DOTYCZĄCY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU KONTROLI WYROBÓW PODLEGAJĄCYCH DYREKTYWOM NOWEGO PODEJŚCIA W 2013 ROKU

Warszawa, sierpień 2014 r.

SPIS TREŚCI

SŁOWNIK SKRÓTÓW	3
1 STRESZCZENIE	4
2 CEL DOKUMENTU	9
3 ORGANIZACJA FUNKCJONOWANIA SYSTEMU NADZORU RYNKU W POLSCE	10
3.1 KRAJOWE ZMIANY LEGISLACYJNE W OBSZARZE DNP W 2013 ROKU	10
3.2 ROZWÓJ SYSTEMU NADZORU RYNKU NA POZIOMIE UNIJNYM	12
4 DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PREZESA UOKIK JAKO ORGAN MONITORUJĄCY SYSTEM KONTROLI WYROBÓW W POLSCE	14
4.1 REALIZACJA ZADAŃ PREZESA UOKIK JAKO ORGANU MONITORUJĄCEGO SYSTEM NADZORU RYNKU	14
4.1.1 <i>Realizacja obowiązków wynikających z aktów unijnych</i>	14
4.1.2 <i>Przepływ informacji o wyrobach niezgodnych z wymaganiami</i>	14
4.1.3 <i>Rejestr wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami</i>	15
4.1.4 <i>Informowanie Komisji Europejskiej - funkcjonowanie systemu RAPEX</i>	15
4.1.5 <i>Punkt kontaktowy systemu ICSMS</i>	16
4.2 KOORDYNACJA WSPÓLPRACY Z OW (Z WYŁĄCZENIEM IH).....	16
4.2.1 <i>Komitet Sterujący ds. Nadzoru Rynku</i>	16
4.2.2 <i>Porozumienia o współpracy między Prezesem UOKiK a OW</i>	17
5 WSPÓLPRACA MIĘDZY ORGANAMI CELNYMI I OW	17
6 WSPÓLPRACA WEWNĄTRZUNIJNA	19
7 DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ OW, W TYM REALIZACJA ZADAŃ PREZESA UOKIK JAKO ORGANU WYSPECJALIZOWANEGO	21
7.1 INSPEKCJA HANDLOWA I PREZES UOKIK	22
7.2 PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY	24
7.3 PREZES URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ	26
7.4 ORGANY INSPEKCJI OCHRONY ŚRODOWISKA	28
7.5 PREZES URZĘDU TRANSPORTU KOLEJOWEGO	28
7.6 ORGANY NADZORU BUDOWLANEGO	29
7.7 PREZES WYŻSZEGO URZĘDU GÓRNICZEGO	30
7.8 DYREKTORZY URZĘDÓW MORSKICH	32
7.9 INSPEKCJA TRANSPORTU DROGOWEGO	32
8 PODSUMOWANIE	33

SŁOWNIK SKRÓTÓW

ADCO	– grupa robocza ds. współpracy administracyjnej (<i>Administrative Co-operation Working Group</i>)
DNP	– dyrektywy nowego podejścia ¹
GUNB	– Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
ICSMS	– <i>Information and Communication System for Market Surveillance</i> (system informacyjno-komunikacyjny do celów nadzoru rynku; system zarządzany przez KE, służący do wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a KE w zakresie działań organów nadzoru rynku wobec wyrobów niezgodnościowych podlegających unijnemu systemowi nadzoru rynku)
IH	– Inspekcja Handlowa
IMP-MSG	– podgrupa robocza ds. Nadzoru Rynku (<i>Expert group on the Internal Market for Products - Market Surveillance Group</i>), która rozpoczęła działalność 1 stycznia 2013 roku po przekształceniu jej z dotychczas działającej grupy SOGS-MSG (<i>Senior Officials Group on Standardization and Conformity Assessment Policy - Market Surveillance Group</i>)
IOŚ	– Inspekcja Ochrony Środowiska
ITD	– Inspekcja Transportu Drogowego
KE	– Komisja Europejska
OW	– organy wyspecjalizowane w rozumieniu art. 38 uosoz lub inaczej organy nadzoru rynku
PIP	– Państwowa Inspekcja Pracy
PROSAFE	– <i>Product Safety Forum of Europe</i> (organizacja, której celem jest dzielenie się doświadczeniami i dobrymi praktykami związanymi z bezpieczeństwem produktów i usług, oraz ułatwienie wymiany informacji pomiędzy organami kontroli w tym obszarze)
RAPEX	– <i>Rapid Alert System for non-food consumer products</i> (system zarządzany przez KE, służący zapewnieniu szybkiej wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a KE w zakresie zagrożeń stwarzanych przez produkty niezgodnościowe)
UKE	– Urząd Komunikacji Elektronicznej
UM	– urzędy morskie
UOKiK	– Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
uosoz	– ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935, ze zm.)
UTK	– Urząd Transportu Kolejowego
WIIH	– wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej
WIOŚ	– wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska
WITD	– wojewódzcy inspektorzy transportu drogowego
WUG	– Wyższy Urząd Górniczy

¹ Pełny wykaz dyrektyw nowego podejścia oraz zharmonizowanych z nimi norm znajduje się pod adresem: <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/standardization/harmstds/reflist.html> (w jęz. ang.).

1 Streszczenie

System nadzoru rynku (inaczej: system kontroli wyrobów) ma na celu przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa i ochronę zdrowia oraz życia konsumentów oraz użytkowników wyrobów nieżywnościowych. Jednocześnie zadaniem systemu jest ułatwienie swobodnego przepływu towarów na jednolitym rynku Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zniesienie barier technicznych i stworzenie ram dla uczciwej konkurencji. Istotą systemu nadzoru rynku jest swobodne działanie podmiotów gospodarczych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wprowadzanych przez nie do obrotu towarów, zaś OW są powołane do weryfikowania spełniania przez produkty wymagań. Aby prowadzić swoje działania sprawnie, OW muszą prezentować podejście oparte na szacowaniu poziomu zagrożenia dla życia i zdrowia użytkowników, a w rezultacie ustalać na podstawie tej analizy priorytety. Określanie priorytetów zwiększa efektywność kontroli i wykorzystanie ograniczonych zasobów. Działania są zatem najczęściej podejmowane w obszarach wykazujących wysoki odsetek wykrywanych nieprawidłowości i charakteryzujących się poważnym, bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska.

Działania w obszarze nadzoru rynku to proces ciągły, realizowany przez administrację państwową z wykorzystaniem dostępnych zasobów. Należy bowiem pamiętać, że skuteczność podejmowanych działań uzależniona jest od dostępności środków finansowych, szczególnie na badania laboratoryjne. Prowadzenie skutecznego nadzoru rynku leży w gestii państwa członkowskiego, a więc na państwie ciąży obowiązek zbudowania właściwej struktury prawno-organizacyjnej i zapewnienie przejrzystości kompetencji przyznanych poszczególnym OW.²

Na forum unijnym trwają dyskusje, jak usprawnić unijny system nadzoru rynku. Planowana kolejna reforma ma na celu wprowadzenie lepszych i bardziej przejrzystych regulacji w zakresie produktów nieżywnościowych oraz poprawę skuteczności działań organów nadzoru rynku, aby z jednej strony zapobiec wprowadzaniu na jednolity rynek UE niebezpiecznych produktów, z drugiej zaś zapewnić uczciwym przedsiębiorcom możliwość konkurencji na równych warunkach. Kolegium Komisarzy KE przyjęło 13 lutego 2013 r. „Pakiet dotyczący bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku”³. W związku z brakiem porozumienia, prace nad propozycjami zmian legislacyjnych nie zostały zakończone.

Jak podkreślano we wcześniejszych raportach, na poziomie prawa unijnego zauważalna jest tendencja do obejmowania systemem nadzoru rynku nowych obszarów, tj. poszerzania zakresu systemu poprzez harmonizowanie kolejnych grup wyrobów lub kolejnych aspektów danego zagadnienia⁴. Niewątpliwie wpływa to bezpośrednio na organizację krajowego systemu kontroli wyrobów i zakres zadań wykonywanych przez poszczególne OW.

Celem raportu jest cykliczne przedstawienie stanu funkcjonowania krajowego systemu kontroli wyrobów w Polsce. W szczególności raport skupia się na najważniejszych zmianach prawnych i organizacyjnych oraz prezentuje wybrane dane statystyczne dotyczące działań kontrolnych krajowych organów nadzoru rynku.

² Art. 18 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008 r., str. 30; dalej: rozporządzenie 765/2008/WE) wyraźnie wskazuje, że „państwa członkowskie powierzają organom nadzoru rynku uprawnienia, zasoby i umiejętności niezbędne do prawidłowego wykonywania ich zadań”.

³ COM(2013) 075 i COM(2013) 078

⁴ Np. dyrektywa 2011/65/UE w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (RoHS II).

Dokument przedstawia stan na dzień 31 grudnia 2013 r., jednak ze względu na termin przygotowania raportu, część informacji obejmuje również działania zrealizowane w kolejnym roku kalendarzowym, tj. pierwszej połowie 2014 roku.

Prowadzone w 2013 roku kontrole wykazały, że stosunkowo największy odsetek nieprawidłowości wystąpił w następujących obszarach: proste zbiorniki ciśnieniowe, urządzenia dźwigowe, urządzenia ciśnieniowe, maszyny, urządzenia radiowe i telekomunikacyjne, urządzenia spalające paliwa gazowe, urządzenia elektryczne niskonapięciowe, zabawki. W stosunku do zeszłego roku nastąpiła zmiana obszarów charakteryzujących się największym odsetkiem nieprawidłowości. W 2013 roku wśród najczęściej kwestionowanych wyrobów nie znalazł się sprzęt ochrony indywidualnej, zaś wysoki odsetek nieprawidłowości w grupach: urządzeń spalających paliwa gazowe i urządzeń elektrycznych niskonapięciowych może wynikać z niewielkiej liczby kontroli przeprowadzonych w danym obszarze oraz wysokiego odsetka trafnych typowań inspektorów (w ramach podejścia opartego na szacowaniu ryzyka i dostępnych środków). Jednak nie zawsze należy ekstrapolować te wyniki na cały sektor rynku i wyciągać wnioski, że ten obszar charakteryzuje się wysokim poziomem występowania nieprawidłowości. Biorąc pod uwagę możliwości finansowe i prawne OW, należy pozytywnie ocenić podejmowane w systemie działania.

Z drugiej strony systematyczna współpraca OW z organami celnymi przyczynia się do rosnącej skuteczności systemu. Współdziałanie to pozwala na wykrywanie nieprawidłowości jeszcze przed wprowadzeniem wyrobów na wspólny rynek unijny. Utrzymuje się tutaj stała tendencja wzrostowa.

Ogółem 9 niezależnych inspekcji przeprowadziło 5 731 kontroli w obszarze objętym systemem, podczas których skontrolowano 17 308⁵ wyrobów, kwestionując 5 111 z nich. Łącznie w 2013 roku wszczęto 610 postępowań administracyjnych, na podstawie uosoz i innych właściwych ustaw, wobec wyrobów niespełniających wymagań lub stwarzających zagrożenie. Ogółem w 570⁶ przypadkach przedsiębiorcy podjęli skuteczne działania naprawcze, co pozwoliło na umorzenie postępowań. Najwięcej kontroli przeprowadziła IH, która w swoich kompetencjach ma najwięcej DNP i w rezultacie wykrywa najwięcej nieprawidłowości.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono najważniejsze dane zagregowane, dotyczące systemu nadzoru rynku w Polsce w 2013 roku (dane obejmują wszystkie OW tworzące system kontroli wyrobów na podstawie przepisów art. 38 uosoz).

⁵ Na spadek liczby skontrolowanych wyrobów bezpośredni wpływ ma zmiana interpretacji pojęcia „wyrób” przez UTK. Kontrole UTK dotyczą bowiem głównie systemów zarządzania bezpieczeństwem, które składają się z wielu wyrobów przeznaczonych do stosowania w infrastrukturze kolejowej

⁶ Decyzje mogły dotyczyć także wyrobów zakwestionowanych w latach poprzednich.

Tabela 1 - Zestawienie działań podjętych przez poszczególne OW w 2013 roku w zakresie DNP

Organ wyspecjalizowany	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba skontrolowanych wyrobów	Liczba wyrobów zakwestionowanych	Liczba postępowań wszczętych w 2013 r.
Inspekcja Handlowa (IH)	2 133	8 858	2 472	198
Państwowa Inspekcja Pracy (PIP)	1 039	1 460	856	92
Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE)	748	2 452	957	151
Inspekcja Ochrony Środowiska (IOŚ)	360	1 315	171	2
Urząd Transportu Kolejowego (UTK)	12	20	0	0
Organy Nadzoru Budowlanego (INB)	1 127	2 653	646	163
Wyższy Urząd Górniczy (WUG)	36	130	21	0
Urzędy Morskie (UM)	59	195	9	4
Inspekcja Transportu Drogowego (ITD)	217	225	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez OW

Tabela 2 - Zestawienie zagregowanych danych dotyczących kontroli przeprowadzonych przez OW w 2013 roku w podziale na poszczególne DNP⁷

Lp.	Dyrektywa nowego podejścia	Liczba skontrolowanych wyrobów	Liczba wyrobów zakwestionowanych
1.	Dyrektywa proste zbiorniki ciśnieniowe (2009/105/WE) - SPVD	16	16
2.	Dyrektywa bezpieczeństwo zabawek (88/378/EWG, zastąpiona dyrektywą 2009/48/WE) - TOYS	3 405	1 222
3.	Rozporządzenie 305/2011 wyroby budowlane	2 653	646
4.	Dyrektywa środki ochrony indywidualnej (89/686/EWG) - PPE	799	230
5.	Dyrektywa nieautomatyczne urządzenia wagowe (2009/23/WE) - NAWI	1	1
6.	Dyrektywa urządzenia spalające paliwa gazowe (2009/142/WE) - GAD	133	52
7.	Dyrektywa materiały wybuchowe do użytku cywilnego (93/15/EWG) - EXPLOSIVE	7	0
8.	Dyrektywa urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (94/9/WE) - ATEX	121	1
9.	Dyrektywa łodzie rekreacyjne (94/25/WE) - RCD	101	9
10.	Dyrektywa opakowania i odpady opakowaniowe (94/62/WE)	18	2
11.	Dyrektywa urządzenia dźwigowe (95/16/WE) - LIFTS	2	2
12.	Dyrektywa ws. wyposażenia statków (96/98/WE) - MED	94	0
13.	Dyrektywa urządzenia ciśnieniowe (97/23/WE) - PED	132	83

⁷ Liczba skontrolowanych wyrobów przypisanych do poszczególnych DNP z tabeli 2, nie stanowi sumy liczby skontrolowanych wyrobów przedstawionej w tabeli 1, ze względu na fakt, że jeden wyrób może podlegać przepisom kilku DNP oraz może nie spełniać kilku zasadniczych wymagań.

Lp.	Dyrektywa nowego podejścia	Liczba skontrolowanych wyrobów	Liczba wyrobów zakwestionowanych
14.	Dyrektywa ws. transportowych urządzeń ciśnieniowych (2010/35/UE ⁸) - TPED	235	0
15.	Dyrektywa urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe (99/5/WE) - RTTE	749	350
16.	Dyrektywa koleje linowe do przewozu osób (2000/9/WE)	8	0
17.	Dyrektywa emisja hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń (2000/14/WE) - NOISE	1 336	189
18.	Dyrektywa kompatybilność elektromagnetyczna (2004/108/WE) - EMC	1 000	352
19.	Dyrektywa ekoprojekt (2009/125/WE)	2 051 ⁹	425
20.	Dyrektywa bezpieczeństwo maszyn (2006/42/WE) - MD	2 066	988
21.	Dyrektywa niskonapięciowa (2006/95/WE) - LVD	2 061	776
22.	Dyrektywa ws. wprowadzania do obrotu wyrobów pirotechnicznych (2007/23/WE)	686	42

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/35/UE z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie ciśnieniowych urządzeń transportowych oraz uchylająca dyrektywy Rady 76/767/EWG, 84/525/EWG, 84/526/EWG, 84/527/EWG oraz 1999/36/WE (Dz. Urz. UE L 165 z 30.06.2010 r., str. 1).

⁹ W 2013 r. IH kontrolowała wyroby z zakresu rozporządzenia Komisji (WE) nr 244/2009 z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla bezkierunkowych lamp do użytku domowego (Dz. Urz. UE L 76, str. 3, ze zm.); rozporządzenia Komisji (WE) nr 643/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla urządzeń chłodniczych przeznaczonych dla gospodarstw domowych (Dz. Urz. UE L 191, str. 53, ze zm.); rozporządzenia Komisji (WE) nr 1015/2010 z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2009/125/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla pralek dla gospodarstw domowych (Dz. Urz. UE L 293, str. 21, ze zm.); rozporządzenia Komisji (WE) nr 1016/2010 z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zmywarek do naczyń dla gospodarstw domowych (Dz. Urz. UE L 293, str. 31). Zaś Prezes UKE z zakresu rozporządzenia Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia (Dz. Urz. UE L 339 z 18.12.2008 r., str. 45); rozporządzenia Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów (Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009 r., str. 8); rozporządzenia Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy (Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009 r., str. 3); rozporządzenia Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów (Dz. Urz. UE L 191 z 23.07.2009 r., str. 42).

Lp.	Dyrektywa nowego podejścia	Liczba skontrolowanych wyrobów	Liczba wyrobów zakwestionowanych
23.	Dyrektywa interoperacyjność systemu kolei we Wspólnocie (2008/57/WE)	2	0
24.	Dyrektywa ws. etykietowania energetycznego (2010/30/UE)	244	52
25.	Dyrektywa efektywność energetyczna chłodziarek, chłodziarko-zamrażarek i zamrażarek (96/57/EWG)	28	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez OW

2 Cel dokumentu

Celem dokumentu jest cykliczne przedstawienie stanu funkcjonowania systemu kontroli wyrobów w Polsce, w tym szczególnie najważniejszych zmian prawnych i organizacyjnych oraz wybranych danych statystycznych dotyczących działań kontrolnych krajowych organów nadzoru rynku. Zakres systemu kontroli wyrobów obejmuje towary podlegające unijnemu prawodawstwu harmonizacyjnemu. Dlatego z raportu wyłączone zagadnienia związane z ogólnym bezpieczeństwem produktów, które dotyczą wyrobów podlegających przepisom niezharmonizowanym. Ponadto informacje dotyczące kontroli i postępowań prowadzonych wobec wyrobów objętych ustawą z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów¹⁰ można znaleźć w corocznie przygotowywanych sprawozdaniach z działalności Inspekcji Handlowej i Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów¹¹. Jednocześnie z cząstkowymi informacjami dotyczącymi realizacji zadań z obszaru nadzoru rynku przez poszczególne OW, można również zapoznać się w sporządzanych przez nie dorocznych sprawozdaniach z działalności ustawowej.

Dokument składa się z dwóch części: pierwsza poświęcona jest organizacyjno-prawnym aspektom funkcjonowania systemu nadzoru rynku w Polsce, a szczególnie zmianom wprowadzonym w tym zakresie w 2013 roku, zarówno w kraju, jak i na poziomie unijnym (punkty 3-5), druga część przedstawia szczegółowe dane liczbowe obrazujące działania kontrolne podejmowane przez OW w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (punkty 6-7). Raport jest corocznie przedstawiany do akceptacji Komitetowi do Spraw Europejskich Rady Ministrów.

Z zakresu analizy i przedstawionych w raporcie danych, wyłączone zagadnienia dotyczące wyrobów i urządzeń medycznych, których nadzorowanie powierzono Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, a które ustawowo wyłączone z systemu kontroli wyrobów.¹² Ponadto raport nie obejmuje zagadnień związanych z bezpieczeństwem produktów żywnościowych, które także są wyłączone z ram objętych systemem nadzoru rynku (art. 15 ust. 4 rozporządzenia 765/2008/WE).

¹⁰ Dz. U. Nr 229, poz. 2275, ze zm.

¹¹ http://uokik.gov.pl/sprawozdania_z_dzialalnosci_urzedu.php

¹² art. 1 ust. 2 uosoz

3 Organizacja funkcjonowania systemu nadzoru rynku w Polsce

Podstawowym aktem prawnym regulującym działanie systemu kontroli wyrobów podlegających dyrektywom nowego podejścia w Polsce jest ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności¹³. Ustawa ta reguluje m.in. zasady funkcjonowania systemu oceny zgodności z wymaganiami, zasady i tryb udzielania akredytacji, zadania Polskiego Centrum Akredytacji, obowiązki i prawa podmiotów gospodarczych związane z systemem nadzoru rynku, procedury kontrolne oraz postępowania administracyjnego w sprawie wyrobów niespełniających wymagań, a także sankcje za wprowadzanie do obrotu wyrobów niespełniających wymagań.

Jednocześnie zasadnicze, szczegółowe i inne wymagania dotyczące poszczególnych grup wyrobów określono w odrębnych przepisach (rozporządzenia¹⁴ wydane na podstawie art. 9 i 10 uosoz oraz inne ustawy¹⁵). Dodatkowo system uzupełniają rozporządzenia określające sposób gromadzenia i przepływu informacji dotyczących systemu kontroli wyrobów oraz rejestru wyrobów niezgodnych z zasadniczymi i innymi wymaganiami, wydane przez Radę Ministrów na podstawie art. 39a i 39b uosoz.

W 2013 roku nie nastąpiły żadne zmiany dotyczące struktury systemu, tj. liczby OW uprawnionych do kontroli zgodności wyrobów z wymaganiami w porównaniu z 2012 rokiem. Należy jednak podkreślić, że obecnie trwają prace nad reformą administracji miar, w tym planowane jest włączenie jej do systemu nadzoru rynku jako OW odpowiedzialnego za kontrolę przyrządów pomiarowych i wag nieautomatycznych. Obecnie trwa opracowywanie nowych założeń do projektu.

Ponadto KE przejęła pod koniec 2013 r. pełną administrację nad systemem ICSMS (Information and Communication System for Market Surveillance) a w UOKiK zlokalizowano polski punkt kontaktowy tego systemu. System umożliwi gromadzenie oraz wymianę informacji pomiędzy organami nadzoru rynku państw członkowskich Unii Europejskiej o produktach niespełniających wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym.

3.1 Krajowe zmiany legislacyjne w obszarze DNP w 2013 roku

Zmiany w ustawodawstwie krajowym wprowadzane w obszarze systemu kontroli wyrobów, przeważnie wynikają z nowelizacji lub przyjmowania nowych aktów prawnych na poziomie unijnym. W 2013 roku UOKiK aktywnie uczestniczył w pracach legislacyjnych związanych z opracowaniem założeń do projektu zmian do ustawy Prawo o miarach, szczególnie w świetle planowanej przez Ministerstwo Gospodarki pogłębionej reformy administracji miar, polegającej m.in. na jej włączeniu do systemu oceny zgodności jako organu wyspecjalizowanego odpowiedzialnego za kontrolę przyrządów pomiarowych i wag nieautomatycznych (obecnie funkcję tą sprawuje Inspekcja Handlowa i Prezes UOKiK). W ramach przygotowywania administracji miar do wdrożenia reformy, UOKiK przeprowadził dla przedstawicieli administracji miar 14 października 2013 r. w siedzibie Głównego Urzędu Miar szkolenie na temat funkcjonowania krajowego systemu nadzoru rynku nad

¹³ t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935, ze zm.

¹⁴ Art. 9 - to rozporządzenia wydane przez ministrów właściwych ze względu na przedmiot oceny zgodności określające zasadnicze wymagania dla wyrobów podlegających ocenie zgodności oraz procedury oceny zgodności. Art. 10 - to rozporządzenia wydane przez ministrów właściwych ze względu na przedmiot oceny zgodności określające szczegółowe wymagania dla wyrobów, które mogą stwarzać zagrożenie albo służyć ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

¹⁵ M.in. ustawa z dn. 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 1329, ze zm.), ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 883, ze zm.), ustawa z dn. 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. Nr 82, poz. 556 ze zm.).

wyrobami nieżywnościowymi.

Dodatkowo UOKiK wsparł aktywnie Ministerstwo Gospodarki przy pracach legislacyjnych nad wdrożeniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym¹⁶. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym¹⁷, zaczęło obowiązywać od 25 maja 2013 r. Ze względu na włączenie tych wymagań do systemu oznakowania CE, zmieniono podstawę prawną wdrożenia dyrektywy z prawa ochrony środowiska na ustawę o systemie oceny zgodności. Jednocześnie rozszerzono o Inspekcję Handlową listę organów, które mają kontrolować stosowanie nowoprzyjętych przepisów. W praktyce oznacza to nałożenie na IH (kontrole) oraz Prezesa UOKiK (prowadzenie postępowań) dodatkowych obowiązków bez przyznania środków na ich realizację. Wymagania dotyczące ograniczenia stosowania w sprzęcie elektrycznym pewnych niebezpiecznych substancji, mogą być bowiem wykrywane wyłącznie w badaniach laboratoryjnych.

1 lutego 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 września 2012 r. o obowiązkach w zakresie informowania o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię¹⁸. Ustawa stanowi wypełnienie postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania przez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie, zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią¹⁹. Ponadto weszły w życie rozporządzenia delegowane Komisji (UE):

- Nr 626/2011 z dnia 4 maja 2011 r. uzupełniająca dyrektywę 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla klimatyzatorów (stosowane od 1 stycznia 2013 r.)²⁰.
- Nr 665/2013 z dnia 3 maja 2013 r. uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykietowania energetycznego odkurzaczy (stosowane od 1 września 2014 r.)²¹.
- Nr 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla ogrzewaczy pomieszczeń, ogrzewaczy wielofunkcyjnych, zestawów zawierających ogrzewacz pomieszczeń, regulator temperatury i urządzenie słoneczne oraz zestawów zawierających ogrzewacz wielofunkcyjny, regulator temperatury i urządzenie słoneczne (stosowane od 26 września 2015 r.)²².
- Nr 812/2013 z dnia 18 lutego 2013 r. uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla podgrzewaczy wody, zasobników ciepłej wody użytkowej i zestawów zawierających podgrzewacz wody i urządzenie słoneczne (stosowane od 26 września 2015 r.)²³.

Funkcję organu monitorującego system powierzono Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji

¹⁶ Dz. Urz. UE L 174 z 01.07.2011 r., str. 88

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 547

¹⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 1203

¹⁹ Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010 r., str. 1

²⁰ Dz. Urz. UE L 178 z 06.07.2011 r., str. 1

²¹ Dz. Urz. UE L 192 z 13.07.2013 r. str. 1

²² Dz. Urz. UE L 239 z 06.09.2013 r. str. 2

²³ Dz. Urz. UE L 239 z 06.09.2013 r. str. 83

i Konsumentów, natomiast działania kontrolne wykonują wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej oraz Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Tym samym rozszerzono zakres zadań Prezesa UOKiK, Inspekcji Handlowej oraz Prezesa UKE.

1 lipca 2013 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG²⁴. Do rozporządzenia unijnego dostosowano przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych²⁵.

3.2 Rozwój systemu nadzoru rynku na poziomie unijnym

W związku z ogłoszonym 13 lutego 2013 roku przez Kolegium Komisarzy KE pakietem legislacyjnym dot. bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku, przez cały 2013 rok UOKiK, przy wsparciu Ministerstwa Gospodarki, reprezentował Polskę w pracach grupy roboczej Rady Unii Europejskiej ds. Ochrony Konsumentów i Informacji, negocjując brzmienie projektu rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych²⁶ (11 spotkań). Ponadto UOKiK wspierał Ministerstwo Gospodarki w ramach prac grupy roboczej Rady Unii Europejskiej ds. Konkurencyjności i Wzrostu negocjującej projekt rozporządzenia w sprawie nadzoru rynku w odniesieniu do produktów²⁷, mającego na celu reformę unijnego systemu nadzoru rynku (10 spotkań). Głównymi celami reformy jest wprowadzenie jednolitego instrumentu prawnego, który miałby zastosowanie horyzontalne we wszystkich sektorach, uproszczenie ram prawnych europejskiego systemu nadzoru rynku i zintensyfikowanie współpracy pomiędzy organami państw członkowskich, odpowiedzialnymi za wykonywanie zadań związanych z nadzorem rynku. Ponadto zwiększenie spójności i skuteczniejsze egzekwowanie przepisów, które mają wpływ na zapewnienie większego bezpieczeństwa konsumentów oraz odciążenie przedsiębiorców od zbędnej biurokracji. Jednolity Rynek jest bowiem jednym z atutów Unii Europejskiej. Niestety, na poziomie unijnym nie udało się wypracować porozumienia, co do niektórych rozwiązań zaproponowanych przez KE w pakiecie. Do końca 2013 roku nie udało się Radzie UE uzyskać porozumienia a prace nad pakietem zostały wstrzymane. Pomimo tego w kwietniu 2014 r. Parlament Europejski przyjął w głosowaniu plenarnym swoje stanowisko w sprawie pakietu, wprowadzając kolejne, często sporne, rozwiązania.

Jednocześnie w świetle obowiązku nałożonego na państwa członkowskie przepisem art. 18 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 765/2008, stanowiącego, że „państwa członkowskie okresowo dokonują przeglądu i oceny funkcjonowania swojej działalności w zakresie nadzoru rynku. Takie przeglądy i oceny są przeprowadzane co najmniej raz na cztery lata, a o ich wynikach powiadamia się pozostałe państwa członkowskie i Komisję, a także udostępnia się je opinii publicznej, między innymi w drodze komunikacji elektronicznej oraz, w stosownych przypadkach, za pomocą innych środków”, zostanie opracowany odrębny raport, który będzie stanowić dla służb Komisji Europejskiej bazę przy dokonywaniu podsumowującej, wieloletniej oceny skuteczności unijnego systemu nadzoru rynku. W maju 2014 r. KE przekazała za pośrednictwem stałych przedstawicielstw przy UE formularz do celów przeglądu i oceny funkcjonowania działalności w zakresie nadzoru rynku na podstawie art. 18 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 - lata 2010-2013. W związku z pełnieniem funkcji organu monitorującego system, Prezes UOKiK sporządzi

²⁴ Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5

²⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 898

²⁶ COM (2013) 78 final

²⁷ COM(2013) 75 final

stosowne sprawozdanie we współpracy ze wszystkimi instytucjami podejmującymi działania w ramach sektorów wskazanych przez KE. Po zatwierdzeniu raportu przez Komitet do Spraw Europejskich Rady Ministrów, UOKiK przekaze go KE.

Poniżej przedstawiono listę sektorów wraz z aktami unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego objętych sprawozdaniem KE:

Sektory	Odnosne przepisy ^{28 29}
1. Wyroby medyczne (w tym wyroby medyczne do diagnostyki in vitro i aktywne wyroby medyczne do implantacji)	Dyrektywy 93/42/EWG, 98/79/WE i 90/385/EWG
2. Kosmetyki	Rozporządzenie 1223/2009
3. Zabawki	Dyrektywa 2009/48/WE
4. Środki ochrony indywidualnej	Dyrektywa 89/686/EWG
5. Wyroby budowlane	Rozporządzenie 305/2011
6. Dozowniki aerozoli	Dyrektywa 75/324/EWG
7. Proste zbiorniki ciśnieniowe i urządzenia ciśnieniowe	Dyrektywy 2009/105/WE i 97/23/WE
8. Ciśnieniowe urządzenia transportowe	Dyrektywa 2010/35/UE
9. Maszyny	Dyrektywa 2006/42/WE
10. Dźwigi	Dyrektywa 1995/16/WE
11. Koleje linowe	Dyrektywa 2000/9/WE
12. Emisja hałasu przez urządzenia używane na zewnątrz	Dyrektywa 2000/14/WE
13. Urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem	Dyrektywa 1994/9/WE
14. Wyroby pirotechniczne	Dyrektywa 2007/23/WE
15. Materiały wybuchowe przeznaczone do użytku cywilnego	Dyrektywa 93/15/EWG
16. Urządzenia spalające paliwa gazowe	Dyrektywa 2009/142/WE
17. Przyrządy pomiarowe, wagi nieautomatyczne i produkty w opakowaniach jednostkowych	Dyrektywy 2004/22/WE, 2009/23/WE i 2007/45/WE
18. Sprzęt radiowy i telekomunikacyjny na kompatybilność elektromagnetyczna (EMC)	Dyrektywa 2004/108/WE
19. Sprzęt radiowy i telekomunikacyjny w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych	Dyrektywa 1999/5/WE
20. Sprzęt elektryczny i urządzenia elektryczne objęte przepisami dyrektywy o niskim napięciu	Dyrektywa 2006/95/WE
21. Sprzęt elektryczny i urządzenia elektryczne objęte przepisami dyrektywy w sprawie ograniczenia stosowania niebezpiecznych substancji, dyrektywy WEEE i dyrektywy w sprawie baterii i akumulatorów	Dyrektywy 2011/65/UE, 2002/96/WE i 2006/66/WE
22. Chemikalia (detergenty, farby, trwałe zanieczyszczenia organiczne) ³⁰	Rozporządzenie 648/2004 Dyrektywa 2004/42/WE Rozporządzenie 850/2004

²⁸ Dla ułatwienia orientacji w niniejszej tabeli podano istniejące prawodawstwo UE. Należy również uwzględnić nowe prawodawstwo, które zastępuje lub zmienia prawodawstwo wymienione w tabeli, w odniesieniu do okresu, w którym prawodawstwo to ma zastosowanie.

²⁹ Dla ułatwienia orientacji w poniższej tabeli podano w niektórych przypadkach (np. ekoprojekt, etykietowanie energetyczne) jedynie unijne prawodawstwo ramowe, ale w założeniu ma ona również obejmować akty prawa UE dotyczące poszczególnych produktów.

Sektory	Odnoszące przepisy ^{28 29}
23. Ekoprojekt i etykietowanie energetyczne	Dyrektywy 2009/125/WE i 2010/30/UE
24. Wymogi sprawności dla kotłów wody gorącej opalanych paliwem płynnym lub gazowym	Dyrektywa 1992/42/EWG
25. Rekreacyjne jednostki pływające	Dyrektywa 1994/25/WE
26. Wyposażenie statków	Dyrektywa 96/98/WE
27. Pojazdy silnikowe i opony pneumatyczne	Dyrektywy 2002/24/WE i 2007/46/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1222/2009
28. Maszyny samojezdne nieporuszające się po drogach	Dyrektywa 97/68/WE
29. Nawozy	Rozporządzenie 2003/2003
30. Opakowania i odpady opakowaniowe	Dyrektywa 94/62/WE
31. Inne produkty konsumpcyjne objęte dyrektywą GPSD (uznaniowo)	Dyrektywa 2001/95/WE

4 Działania podejmowane przez Prezesa UOKiK jako organ monitorujący system kontroli wyrobów w Polsce

4.1 Realizacja zadań Prezesa UOKiK jako organu monitorującego system nadzoru rynku

4.1.1 Realizacja obowiązków wynikających z aktów unijnych

Prezes UOKiK sporządził we współpracy z OW „Krajowy program dotyczący systemu kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu podlegających dyrektywom nowego podejścia na rok 2014”. Komitet do Spraw Europejskich Rady Ministrów przyjął ten dokument 19 grudnia 2013 r. Następnie program, przetłumaczony na język angielski, został przesłany 9 stycznia 2013 r. drogą elektroniczną KE i pozostałym państwom członkowskim UE. Dla opinii publicznej udostępniono go na stronie internetowej UOKiK 31 grudnia 2013 r.³¹

Od 2010 roku Prezes UOKiK ma obowiązek sporządzania i przekazywania KE oraz pozostałym państwom członkowskim raportu w sprawie działań podjętych w zakresie nadzoru rynku nad wyrobami pirotechnicznymi³². 30 maja 2014 r. Komitet do Spraw Europejskich Rady Ministrów przyjął raport za 2013 rok. Raport po przetłumaczeniu na język angielski został przesłany 4 lipca 2014 r. do KE.

4.1.2 Przepływ informacji o wyrobach niezgodnych z wymaganiami

W 2013 r. Prezes UOKiK na podstawie art. 39 ust. 2 pkt 2 uosoz przekazał OW informacje na temat 43 wyrobów, które mogły nie spełniać zasadniczych lub innych wymagań. Informacje pochodziły od konsumentów, przedsiębiorców, a także organizacji pozarządowych i stowarzyszeń branżowych. W stosunku do 2012 roku nastąpił znaczny wzrost (tj. o 22 zawiadomienia). Wydaje się,

³⁰ Sekcja ta koncentruje się na chemikaliach innych niż chemikalia objęte przepisami rozporządzenia REACH i rozporządzenia CLP. Działalność w zakresie nadzoru rynku prowadzona na podstawie rozporządzeń REACH i CLP objęta jest zakresem rozporządzenia 765/2008/WE, ale można ją wykluczyć z niniejszego sprawozdania, ponieważ stanowi ona już przedmiot szczególnych, ogólnodostępnych sprawozdań. Państwa członkowskie są jednak proszone o zamieszczenie w tej sekcji odniesienia do sprawozdań w sprawie REACH i CLP za odpowiedni okres.

³¹ http://uokik.gov.pl/kompetencje_prezesa_uokik_i_opis_systemu.php#faq851

³² art. 14 ust. 5 dyrektywy 2007/23/WE PE i Rady z 23 maja 2007 r. ws. wprowadzania do obrotu wyrobów pirotechnicznych (Dz. Urz. UE L 154 z 14.06.2007 r., str. 1), który stanowi, że „państwa członkowskie co roku informują Komisję o prowadzonych przez nie działaniach w zakresie nadzoru rynku” oraz art. 62e ust. 7 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1329, ze zm.).

że zwiększenie ilości sygnałów docierających do Prezesa UOKiK, w związku z niespełnianiem wymagań przez wyroby wprowadzane na teren Polski, wynika z dostrzegania przez uczestników rynku, zarówno konsumentów, jak i podmioty gospodarcze, roli i wpływu systemu nadzoru rynku na poprawność funkcjonowania krajowej gospodarki.

Na podstawie art. 40 ust. 1 uosoz, w 2013 roku Prezes UOKiK wnioskował do OW o przeprowadzenie 3 kontroli. Zlecenia były kierowane do: GUNB (2) i UM (1). W 2012 r. kontrole nie były zlecane innym OW.

W roku 2013 Prezes UOKiK zlecił³³ przeprowadzenie 22 kontroli IH w stosunku do wyrobów, co do których istniało podejrzenie, że mogą nie spełniać zasadniczych wymagań. W stosunku do 2012 roku nastąpił spadek o ok. 35 proc. (tj. o 12).

Liczba kontroli zleconych bezpośrednio IH i OW, zależy wprost proporcjonalnie od liczby uzasadnionych skarg oraz dostępnych środków finansowych, np. na przeprowadzenie często kosztownych i czasochłonnych badań laboratoryjnych.

4.1.3 Rejestr wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami

Na podstawie art. 39a uosoz, Prezes UOKiK prowadzi rejestr wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami. W rejestrze gromadzone są dane umożliwiające identyfikację wyrobu oraz informacje o rodzaju i zakresie niezgodności wyrobu z wymaganiami, środkach, jakie zastosowano w odniesieniu do wyrobu oraz zagrożeniach, jakie może spowodować. Prezes UOKiK dokonuje wpisu do rejestru niezwłocznie po otrzymaniu od OW kopii decyzji ostatecznych³⁴ w zakresie wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów niezgodnych z wymaganiami, albo po uprawomocnieniu się wydanych przez siebie decyzji nakazujących wycofanie z obrotu wyrobów niespełniających zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań.

W 2013 roku Prezes UOKiK wpisał do rejestru 68 wyrobów, w tym głównie sprzęt elektryczny (22 wyroby) i zabawki (32 wyroby). Potwierdza to wyżej wskazaną tendencję do występowania niezgodności w tych dwóch segmentach rynku konsumenckiego. W związku ze spełnieniem ustawowych przesłanek, Prezes UOKiK usunął w 2013 roku z rejestru 139 wyrobów, które zostały wpisane do rejestru w latach 2010-2013. Na dzień 30 czerwca 2014 r. w rejestrze znajdowało się 170 wyrobów wpisanych w latach 2010-2013. Rejestr dostępny jest dla opinii publicznej na stronie internetowej UOKiK³⁵.

4.1.4 Informowanie Komisji Europejskiej - funkcjonowanie systemu RAPEX

W 2013 roku Prezes UOKiK przekazał za pomocą systemu RAPEX 40 notyfikacji dotyczących wyrobów stwarzających poważne zagrożenie dla konsumentów i użytkowników, wykrytych na terenie Polski. Notyfikacje dotyczyły nie tylko wyrobów objętych przepisami systemu oceny zgodności (30 notyfikacji), ale także ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (10 notyfikacji).

Najliczniejszą grupą wyrobów notyfikowanych w 2013 roku były, tak jak w latach poprzednich, zabawki i artykuły dziecięce (19). Jednocześnie wprowadzono do systemu 41 reakcji, czyli

³³ Podstawą zlecenia jest art. 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 148).

³⁴ W przypadku organów nadzoru budowlanego chodzi o decyzje wydane na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 31 ust. 1 pkt 2, ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 883, ze zm.).

³⁵ http://publikacje.uokik.gov.pl/hermes3_pub/WebEngine/DocumentSearchForm.aspx?CDC=PublicRWN

informacji o działaniach podjętych przez polskie organy kontroli wobec wyrobów zgłoszonych do systemu RAPEX przez inne państwa członkowskie. Należy wspomnieć, że spośród notyfikacji innych państw członkowskich **26** dotyczyło produktów, które po raz pierwszy na rynek Unii Europejskiej wprowadziły polskie podmioty (w tym 20 producentów polskich). Należy także podkreślić, że w 2013 roku UOKiK 3 razy zgłosił Komisji Europejskiej sprzeciw wobec oceny ryzyka stwarzanego przez notyfikowane wyroby, sporządzonej przez inne państwa członkowskie. W większości po przebadaniu w akredytowanych laboratoriach wyroby te (w tym pochodzące z Polski) nie wykazały nieprawidłowości, na które wskazywały notyfikujące państwa.

Dodatkowo punkt kontaktowy RAPEX zlecił WIH przeprowadzenie 19 kontroli, które skutkowały później wprowadzaniem reakcji do systemu RAPEX. W porównaniu z 2012 rokiem nie odnotowano wzrostu liczby zlecanych kontroli. Ponadto punkt kontaktowy RAPEX uczestniczy w spotkaniach krajowych punktów kontaktowych systemu RAPEX podczas których omawiane są kwestie dotyczące wprowadzanych notyfikacji i z funkcjonowaniem systemu (2 spotkania).

4.1.5 Punkt kontaktowy systemu ICSMS

W 2013 r. w UOKiK zlokalizowano polski punkt kontaktowy systemu informacyjno-komunikacyjnego do celów nadzoru rynku ICSMS (Information and Communication System for Market Surveillance)³⁶. System umożliwia gromadzenie oraz wymianę informacji pomiędzy organami nadzoru rynku państw członkowskich Unii Europejskiej o produktach niespełniających wymagań określonych w unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym. W marcu 2013 roku odbyło się w UOKiK szkolenie z zakresu administracji i obsługi systemu ICSMS przeprowadzone przez przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz dotychczasowego administratora systemu. 4 czerwca 2013 r. w siedzibie UOKiK na spotkaniu Komitetu Sterującego ds. Nadzoru Rynku, przedstawiono założenia ostatecznego wdrożenia systemu ICSMS w Polsce. Polski punkt kontaktowy systemu ICSMS przeszkolił przedstawicieli organów wyspecjalizowanych uczestniczących w krajowym systemie nadzoru rynku (wrzesień-październik 2013 r.) w zakresie obsługi systemu. Przedstawiciele ww. organów uzyskali dostęp do systemu oraz mają możliwość samodzielnego wykorzystywania bazy w ramach prowadzonych działań kontrolnych. Utworzono także sieć punktów kontaktowych w tych organach. W 2013 r. do systemu ICSMS wprowadzono notyfikacje dotyczące 24 wyrobów. Ponadto polski punkt kontaktowy ICSMS uczestniczy w pracach grupy eksperckiej poświęconej systemowi ICSMS. W trakcie posiedzeń grupy omawiane są kierunki rozwoju systemu oraz wyjaśniane przez KE wątpliwości dotyczące jego funkcjonowania (1 spotkanie).

4.2 Koordynacja współpracy z OW (z wyłączeniem IH)

4.2.1 Komitet Sterujący ds. Nadzoru Rynku

Dla zapewnienia skutecznej współpracy organów tworzących krajowy system nadzoru rynku utworzono stałą komisję o charakterze opiniodawczo-doradczym pod nazwą Komitet Sterujący do spraw Nadzoru Rynku. Celem komitetu jest rozwój współpracy pomiędzy organami uczestniczącymi w krajowym systemie kontroli wyrobów, wymiana doświadczeń i informacji (szczególnie w zakresie reformy unijnego systemu nadzoru rynku) oraz zwiększanie efektywności krajowego systemu poprzez ujednoczenie procedur stosowanych przez organy.

Spotkanie komitetu odbyło się 4 czerwca 2013 r. Podczas posiedzenia dyskutowano m.in. nad

³⁶ <https://webgate.ec.europa.eu/icsms/>

reformą unijnego systemu nadzoru rynku oraz wdrożeniem systemu informatycznego ICSMS.

4.2.2 Porozumienia o współpracy między Prezesem UOKiK a OW

W ramach koordynacji działań, rozwijania współpracy między uczestnikami systemu oraz wypełniania zobowiązań wynikających z podpisanych porozumień o współpracy, Prezes UOKiK spotyka się również corocznie z organami nadzoru rynku w celu omówienia dotychczas zrealizowanych zadań oraz ustalenia priorytetów i kierunków działania na przyszłość. W 2013 roku spotkania odbyły się z OW lub ich przedstawicielami:

- 1) Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego - 4 września 2013 r.,
- 2) Głównym Inspektorem Transportu Drogowego - 11 września 2013 r.,
- 3) Głównym Inspektorem Pracy - 13 września 2013 r.,
- 4) Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska - 27 września 2013 r.,
- 5) Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej - 17 października 2013 r.,
- 6) Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego - 29 października 2013 r.,
- 7) Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego - 13 grudnia 2013 r.

W 2013 r. z OW podpisano aneksy do porozumień o współpracy, zgodnie z którymi spotkania Prezesa UOKiK w celu podsumowania dotychczasowej współpracy, omówienia kwestii związanych z realizacją zadań w systemie kontroli wyrobów, ustalenia priorytetów przyszłych wspólnych działań lub innych zagadnień istotnych dla sprawnego funkcjonowania systemu kontroli wyrobów, będą odbywały się na wniosek zainteresowanej strony. Daty podpisania aneksów:

- 1) Prezes Wyższego Urzędu Górniczego - 4 września 2013 r.,
- 2) Główny Inspektor Transportu Drogowego - 9 września 2013 r.,
- 3) Główny Inspektor Pracy - 12 września 2013 r.,
- 4) Główny Inspektor Ochrony Środowiska - 1 października 2013 r.,
- 5) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego - 14 października 2013 r.,
- 6) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej - 17 października 2013 r.,
- 7) Prezes Urzędu Transportu Kolejowego - 18 października 2013 r.,
- 8) Dyrektorzy Urzędów Morskich w Gdyni, Słupsku i Szczecinie - 22 października 2013 r.

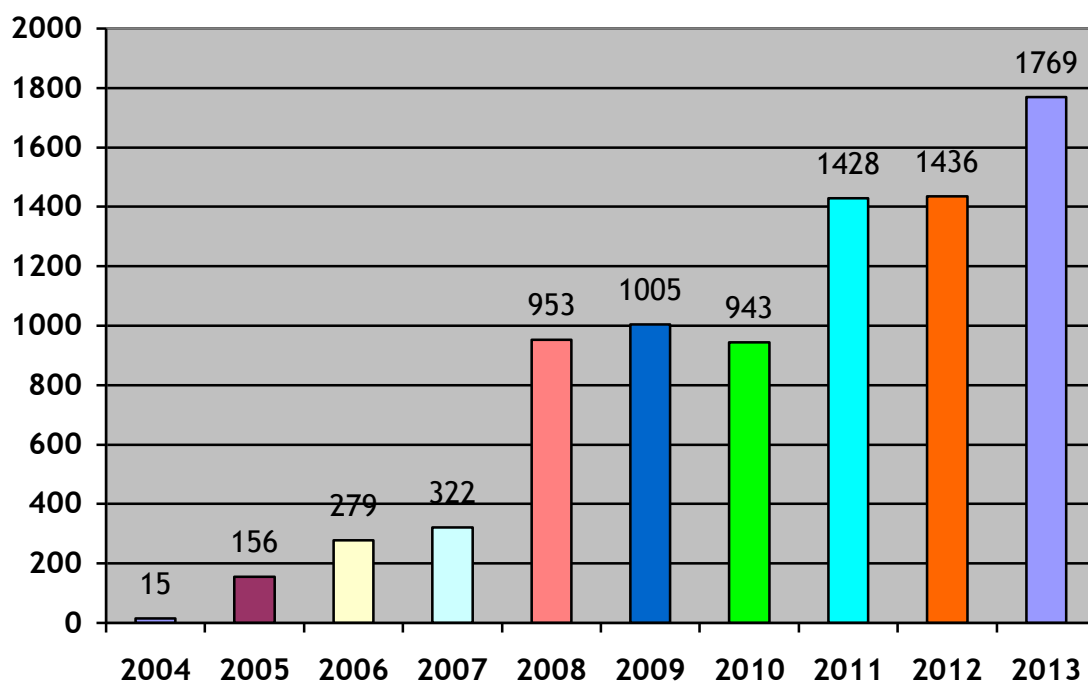
5 Współpraca między organami celnymi i OW

Skuteczną i szybką formą eliminowania wyrobów sprowadzanych z krajów trzecich, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi jest zatrzymywanie ich przez organ celny przed dopuszczeniem do obrotu.

Ze względu na szeroki zakres wyrobów, jaki obejmują DNP, organy celne, w przypadku wątpliwości, co do spełniania przez dany wyrób zasadniczych lub innych wymagań, zwracają się do OW o wydanie opinii. Wydanie opinii o niespełnieniu przez wyrób wymagań DNP powoduje zatrzymanie takiego wyrobu przed dopuszczeniem go do swobodnego obrotu. Jednocześnie OW mogą w swoich opiniach wskazać zakres działań, jaki należy podjąć w celu usunięcia stwierdzonych niezgodności. W związku z tym, na wniosek importera, organ celny może wyrazić zgodę na dokonanie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie niezgodności w ramach procedury zawieszającej. Skuteczne podjęcie przez importera działań naprawczych oraz spełnienie wszystkich innych wymagań prawa celnego, skutkuje dopuszczeniem wyrobu do obrotu. W 2013 roku współpraca między organami celnymi a OW odbywała się na podstawie przepisów sekcji 3

rozporządzenia nr 765/2008/WE - Kontrola produktów przywożonych do Wspólnoty (art. 27-29), gdzie określono procedurę przepływu informacji, kryteria zawieszenia dopuszczenia produktów do obrotu na terenie UE przez organy celne oraz środki, w związku z wykryciem produktów niespełniających wymagań określonych w unijnym prawodawstwie.

Na poniższym wykresie przedstawiono szczegółowe dane statystyczne dot. liczby wniosków o wydanie opinii przez OW w danym roku sprawozdawczym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez OW

W 2013 roku organy celne zwróciły się do OW o wydanie opinii w 1 769 przypadkach. Względem 2012 roku zanotowano prawie 24 proc. wzrost. Wydaje się, że tendencja wzrostowa będzie utrzymywać się w kolejnych latach, ze względu na uznanie współpracy pomiędzy organami celnymi a OW za priorytet, także na poziomie unijnym. W 1 452 przypadkach OW wydały opinie o niezgodności wyrobu z wymaganiami. Oznacza to wzrost liczby negatywnych opinii o blisko 10 proc. Zjawisko to związane jest niewątpliwie z coraz większą wiedzą funkcjonariuszy celnych na temat obowiązujących przepisów i stosowaniem, opracowywanych z pomocą OW, krajowych kart kontrolnych. Ponadto od 2011 roku we wszystkich izbach celnych działają koordynatorzy ds. bezpieczeństwa produktów, powołani decyzją Szefa Służby Celnej do monitorowania prawidłowego i jednolitego stosowania przepisów z zakresu nadzoru rynku oraz współpracy z OW, w celu zwiększenia efektywności wspólnych działań. Kolejnym powodem wzrostu liczby opinii może być fakt, że organy celne w określonych przypadkach zezwalają na podjęcie przez importerów działań naprawczych. Następnie w przypadku wcześniej stwierdzonych niezgodności decydujących o bezpieczeństwie wyrobu (pierwsza opinia negatywna), występują z ponownym wnioskiem do OW o ocenę czy działania naprawcze zostały podjęte w skuteczny sposób. Skuteczne działania naprawcze importera oznaczają wydanie przez OW opinii pozytywnej.

Najwięcej opinii, jak przed rokiem, wydał Prezes UKE (głównie urządzenia radiowe i telekomunikacyjne). Drugim OW, który wydał w 2013 roku najwięcej opinii, była IH. W tym przypadku najwięcej opinii dotyczyło zabawek (243).

W stosunku do 2012 roku nastąpił znaczny wzrost liczby opinii wydanych przez IH (o 146, tj. o ok. 40 proc.) oraz spadek liczby opinii wydanych przez PIP (o 119, tj. o ok. 26 proc.).

Szczegółowe dane dotyczące wystąpień organów celnych i opinii OW przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa OW	Liczba wydanych opinii ³⁷	Liczba opinii negatywnych
1.	Prezes UKE	807	684
2.	IH	505	451
3.	PIP	339	239
4.	organy nadzoru budowlanego	97	58
5.	Dyrektorzy UM	21	20
6.	Prezes UTK*	0	0
7.	Prezes WUG*	0	0
8.	IOŚ*	0	0
9.	WITD*	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez OW

6 Współpraca wewnątrzunijna

Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej Prezes UOKiK aktywnie uczestniczy w unijnych inicjatywach i międzynarodowych projektach kontrolnych związanych z bezpieczeństwem nieżywnościowych produktów konsumenckich, mając na uwadze, że zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa konsumentów na Jednolitym Rynku nie jest możliwe bez ścisłej współpracy z partnerami z pozostałych państw członkowskich.

Dlatego Prezes UOKiK zaangażował się aktywnie w prace organizacji PROSAFE³⁸, której celem jest dzielenie się doświadczeniami i dobrymi praktykami związanymi z nadzorem rynku, w tym szczególnie bezpieczeństwem produktów i usług oferowanych konsumentom, oraz ułatwienie wymiany informacji pomiędzy organami kontroli w tym obszarze. 12 listopada 2013 roku przedstawiciel UOKiK został ponownie wybrany w skład Zarządu PROSAFE na 4-letnią kadencję, w związku z upływem poprzedniej. Uczestnictwo w pracach PROSAFE pozwala na bieżące śledzenie kierunków, w których zmierza europejski system nadzoru rynku. Udział we wspólnych projektach kontrolnych prowadzonych przez PROSAFE, w tym obejmujących finansowane przez Komisję Europejską badania laboratoryjne, stanowiące zwykle największe obciążenie dla budżetu organu nadzoru rynku, pozwala na racjonalne wykorzystanie ograniczonych środków i rozpoznanie danego segmentu rynku na poziomie unijnym i krajowym. W trakcie tych projektów wypracowywane są także najlepsze praktyki kontrolne i ujednocicane podejście organów nadzoru

³⁷ Jeden wniosek mógł dotyczyć wyrobu objętego więcej niż jedną dyrektywą.

* Organy celne nie wystąpiły o wydanie opinii nt. wyrobów, co do których zachodziło prawdopodobieństwo, że nie spełniają zasadniczych lub innych wymagań w zakresie kompetencji tego OW.

³⁸ <http://www.prosafe.org/>

rynku do szacowania ryzyka dla danej grupy wyrobów.

UOKiK stara się corocznie angażować w projekty prowadzone przez PROSAFE. W 2013 roku kontynuowano uczestnictwo w projekcie Joint Action 2011 - kontrola wyrobów pirotechnicznych (rozpoczęcie: listopad 2011 rok, zakończenie: kwiecień 2014 rok) oraz zakończono projekty rozpoczęte w latach poprzednich: Joint Action 2010 - kontrola produktów imitujących żywność (rozpoczęcie: listopad 2010 rok, zakończenie: kwiecień 2013 rok) i Joint Action China - kontrola bezpieczeństwa zabawek (jego celem było rozwinięcie współpracy z władzami chińskimi, w tym obszarze - rozpoczęcie: styczeń 2012 rok, zakończenie: lipiec 2013 rok).

W 2013 roku przystąpiono do dwóch nowych projektów: Joint Action China II (kontynuacja projektu Joint Action China, rozpoczęcie: lipiec 2013 rok, zakończenie: czerwiec 2015 rok) oraz Joint Action 2013 - kontrola bezpieczeństwa zabawek (rozpoczęcie: styczeń 2014 rok, zakończenie: kwiecień 2016 rok).

Jednocześnie przedstawiciele UOKiK, jak co roku, uczestniczyli w spotkaniach grup ds. współpracy administracyjnej (ADCO) w zakresie dyrektyw będących w obszarach kompetencji Prezesa UOKiK i IH: bezpieczeństwo zabawek (2 spotkania), bezpieczeństwo sprzętu elektrycznego (1 spotkanie) i bezpieczeństwo wyrobów pirotechnicznych (2 spotkania). Zaczęto także aktywnie uczestniczyć w spotkaniach grupy ADCO ekoprojekt i etykietowanie energetyczne (2 spotkania), ze względu na nałożenie na Prezesa UOKiK nowych zadań związanych z dbaniem o poprawę efektywności energetycznej, a co za tym idzie zwiększenia konkurencyjności gospodarki unijnej poprzez eliminowanie wyrobów niespełniających wymagań dot. ochrony zasobów naturalnych. Przedstawiciele UOKiK brali także udział w spotkaniach grupy roboczej ds. rynku wewnętrznego produktów - podgrupa robocza ds. nadzoru rynku (IMP-MSG - 3 spotkania), która rozpoczęła działalność 1 stycznia 2013 roku po przekształceniu jej z dotychczas działającej grupy SOGS-MSG (*Senior Officials Group on Standardization and Conformity Assessment Policy - Market Surveillance Group*).

Także Prezes UKE aktywnie uczestniczy w wymianie administracyjnej pomiędzy organami nadzoru rynku krajów UE. W roku 2013 przedstawiciele UKE uczestniczyli w 5 spotkaniach grup ADCO (dotyczących urządzeń radiowych i telekomunikacyjnych oraz urządzeń elektronicznych) oraz dwukrotnie brali udział w spotkaniach Komitetu ds. Oceny Zgodności i Nadzoru Rynku Telekomunikacyjnego (TCAM).

Ponadto przedstawiciele Państwowej Inspekcji Pracy w 2013 roku wzięli udział w pracach grup ADCO dotyczących dyrektyw: środki ochrony indywidualnej, bezpieczeństwo maszyn, urządzenia dźwigowe, proste zbiorniki ciśnieniowe i urządzenia ciśnieniowe.

W 2013 roku UOKiK wziął udział w programie wymiany urzędników w obszarze nadzoru rynku i bezpieczeństwa produktów nieżywnościowych finansowanym przez Komisję Europejską, przyjmując u siebie przedstawicieli organów nadzoru rynku ze Słowacji, Litwy i Rumunii (wrzesień-listopad 2013 roku - łącznie 5 osób) oraz wysyłając przedstawicieli UOKiK, w tym ekspertów ze Specjalistycznego Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej w Łodzi, do instytucji zajmujących się nadzorem rynku na Malcie, we Francji, w Niemczech, Holandii i Danii (maj-listopad 2013 roku - łącznie 9 osób).

W grudniu 2013 roku UOKiK gościł delegację z Armenii (2 osoby) zainteresowaną polskimi doświadczeniami we wdrażaniu przepisów dot. bezpieczeństwa zabawek i ich praktycznym egzekwowaniu przez organ nadzoru rynku.

Prezes UKE natomiast gościł u siebie kilkakrotnie przedstawiciele gruzińskiej Państwowej Komisji Łączności, a w czerwcu do Gruzji udał się zespół ekspertów UKE, którzy przeprowadzili warsztaty robocze oraz spotkania konsultacyjne. Głównymi tematami były zasady i organizacja nadzoru rynku w Polsce, swobodny przepływ towarów oraz nowe podejście do harmonizacji technicznej, nowelizacja dyrektywy RTTE oraz sprawy związane z wyposażeniem laboratorium do badań technicznych.

7 Działania podejmowane przez OW, w tym realizacja zadań Prezesa UOKiK jako organu wyspecjalizowanego

Należy podkreślić, że zapewnianie bezpieczeństwa oraz ochrona zdrowia i życia konsumentów i użytkowników jest procesem ciągłym. Realizując powierzone zadania, w miarę posiadanych zasobów, OW podejmują działania mające skutecznie wyeliminować z obrotu produkty potencjalnie stwarzające poważne zagrożenia, przede wszystkim ze względu na niespełnianie wymagań określonych w obowiązujących przepisach krajowych i unijnych.

Należy jednak pamiętać, że każda z instytucji zaangażowanych w system (OW oraz UOKiK) wykonuje równocześnie inne zadania, do których została powołana, np. inspektorzy pracy kontrolują przestrzeganie prawa pracy, w szczególności przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia, inspektorzy IH, oprócz działań w nadzorze rynku, m.in. kontrolują jakość żywności oferowanej w sklepach i usług świadczonych konsumentom oraz legalność prowadzenia działalności przez podmioty gospodarcze.

Przy ograniczanych zasobach (finansowych i kadrowych), OW co roku, na podstawie analizy ryzyka, ustalają priorytety kontroli. Starają skupiać się na prowadzeniu regularnych działań kontrolnych w obszarach obejmujących masowo oferowany towar lub przeznaczonych dla szczególnie wrażliwych grup odbiorców, tam, gdzie w latach poprzednich często stwierdzano występowanie poważnych niezgodności oraz w obszarach nowo uregulowanych, wymagających dopiero rozpoznania. W większości wyrobów wady konstrukcyjne są możliwe do wykrycia dopiero podczas badań w akredytowanych jednostkach. Jednocześnie należy mieć na względzie, że stale ograniczane środki finansowe niepozwalające na zwiększanie liczby badań laboratoryjnych, hamują poprawę skuteczności wykrywania nieprawidłowości.

Obszary, w których nie prowadzono działań kontrolnych w 2013 roku, obejmują wyroby, co do których w poprzednich latach nie stwierdzano poważnych uchybień. Jednocześnie kontrole wyrobów na zgodność z wymaganiami tych przepisów są prowadzone w miarę napływających od konsumentów czy przedsiębiorców, zgłoszeń o wypadkach lub sygnałów o występowaniu potencjalnych nieprawidłowości.

Szczegółowe dane dotyczące kontroli i postępowań administracyjnych w podziale na poszczególne obszary przedstawiono poniżej (dane uszeregowano ze względu na liczbę przeprowadzonych kontroli w danym obszarze, w układzie malejącym). Analizując poniższe dane należy brać pod uwagę następujące założenia:

- a) wyrób może jednocześnie podlegać wymaganiom kilku DNP, zatem niezgodność dot. takiego wyrobu została wykazana w każdej z nich oraz mogła zajść sytuacja, że wyrób jednocześnie nie spełnia kilku wymagań;
- b) liczba kontroli może nie sumować się, ze względu na fakt, że jedna kontrola mogła dotyczyć wyrobów objętych przepisami kilku DNP.

7.1 Inspekcja Handlowa i Prezes UOKiK

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 1 uosoz, WIIH prowadzą kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań, natomiast stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 1 uosoz Prezes UOKiK prowadzi postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Kontrole

W 2013 roku inspektorzy Inspekcji Handlowej przeprowadzili **2 133** kontrole, podczas których łącznie skontrolowali **8 858** wyrobów. Liczba przeprowadzonych kontroli była wyższa od zaplanowanej o ok. 58 proc., zaś skontrolowanych wyrobów o ok. 26 proc. Przekroczenie planu w obszarze DNP wynika przede wszystkim z wliczenia do przedstawianych statystyk kontroli sprawdzających wykonanie decyzji wydanych przez Prezesa UOKiK oraz kontroli skargowych, a także kontroli własnych wojewódzkich inspektorów IH, tj. nie podlegających planowaniu Prezesa UOKiK.

Stwierdzone nieprawidłowości

Łącznie zakwestionowano **2 472** wyroby, tj. o ok. 2 proc. mniej, niż w 2012 roku, w tym: **1 705** w zakresie wymagań zasadniczych (wzrost o ok. 5 proc.), 273 w zakresie oznakowania CE (spadek o ok. 3 proc.), 833 w zakresie deklaracji zgodności³⁹ (wzrost o ok. 5 proc.) i 789 w pozostałych zakresach (spadek o ok. 4 proc.).

Największy odsetek wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi oznakowania, instrukcji, ostrzeżeń itp. stwierdzono w przypadku urządzeń ciśnieniowych (36 wyrobów - 40 proc. skontrolowanych wyrobów), maszyn (225 wyrobów - 22,5 proc. skontrolowanych), sprzętu elektrycznego (313 wyrobów - 19,7 proc. skontrolowanych wyrobów) oraz urządzeń spalających paliwa gazowe (19 wyrobów - 17,8 proc. skontrolowanych).

Największą liczbę wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami o charakterze konstrukcyjnym stwierdzono w przypadku zabawek (209 wyrobów - 6,1 proc. skontrolowanych wyrobów) i sprzętu elektrycznego (143 wyroby - 9 proc. skontrolowanych wyrobów).

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

W 2013 roku Prezes UOKiK otrzymał od wojewódzkich inspektorów IH akta kontroli dotyczące **304**⁴⁰ wyrobów.

Z uwagi na podjęcie przez przedsiębiorców w toku prowadzonego przez Prezesa UOKiK postępowania administracyjnego dobrowolnych działań naprawczych (dobrowolne wycofanie wyrobu z obrotu lub usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości), wydano **183** decyzje umarzające. Jednocześnie w 2013 roku Prezes UOKiK wydał **28** decyzji nakazujących wycofanie z obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami (art. 41c ust. 3 uosoz). Ponadto decyzje nakazujące wycofanie wyrobów nakładały również na stronę postępowania obowiązek powiadomienia konsumentów o wprowadzeniu do obrotu niezgodnych produktów w formie ogłoszenia w kilku dziennikach o zasięgu ogólnopolskim, co niewątpliwie jest dla podmiotów naruszających przepisy dotkliwą karą.

³⁹ Sporządzając deklarację zgodności WE, producent przyjmuje na siebie odpowiedzialność za zgodność wyrobu z zasadniczymi wymaganiami.

⁴⁰ Przekazanie akt kontroli przez WIIH nie oznacza wszczęcia postępowania. Postępowania są wszczynane dopiero po analizie akt i uznaniu zasadności wniosku o wszczęcie.

Kontrole przeprowadzone przez IH w 2013 roku w podziale na DNP

Dyrektywa 2009/48/WE - Bezpieczeństwo zabawek (TOYS)		Dane
Liczba przeprowadzonych kontroli		702
Liczba skontrolowanych wyrobów		3 405
Liczba zakwestionowanych wyrobów		1 222
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami		2 183
Dyrektywa 2006/95/WE - Niskonapięciowa (LVD)		
Liczba przeprowadzonych kontroli		516
Liczba skontrolowanych wyrobów		1 589
Liczba zakwestionowanych wyrobów		471
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami		1 118
Dyrektywa 2009/125/WE - Ekoprojekt		
Liczba przeprowadzonych kontroli		261
Liczba skontrolowanych wyrobów		1 368
Liczba zakwestionowanych wyrobów		195
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami		1 173
Dyrektywa 2006/42/WE - Bezpieczeństwo maszyn (MD)		
Liczba przeprowadzonych kontroli		253
Liczba skontrolowanych wyrobów		1 001
Liczba zakwestionowanych wyrobów		316
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami		685
Dyrektywa 2007/23/WE - Wyroby pirotechniczne (PAD)		
Liczba przeprowadzonych kontroli		165
Liczba skontrolowanych wyrobów		686
Liczba zakwestionowanych wyrobów		42
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami		644
Dyrektywa 89/686/EWG - Środki ochrony indywidualnej (PPE)		
Liczba przeprowadzonych kontroli		103
Liczba skontrolowanych wyrobów		385
Liczba zakwestionowanych wyrobów		113
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami		272

Dyrektywa 2010/30/UE - Etykietowanie energetyczne	
Liczba przeprowadzonych kontroli	53
Liczba skontrolowanych wyrobów	196
Liczba zakwestionowanych wyrobów	27
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	169
Dyrektywa 97/23/UE - Urządzenia ciśnieniowe (PED)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	41
Liczba skontrolowanych wyrobów	90
Liczba zakwestionowanych wyrobów	53
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	37
Dyrektywa 90/396/EWG - Urządzenia spalające paliwa gazowe (GAD)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	28
Liczba skontrolowanych wyrobów	107
Liczba zakwestionowanych wyrobów	28
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	79
Dyrektywa 96/57/EWG - Efektywność energetyczna chłodziarek, chłodziarko-zamrażarek i zamrażarek	
Liczba przeprowadzonych kontroli	8
Liczba skontrolowanych wyrobów	28
Liczba zakwestionowanych wyrobów	4
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	24
Dyrektywa 2009/23/WE - Nieautomatyczne urządzenia wagowe (NAWI)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	2
Liczba skontrolowanych wyrobów	1
Liczba zakwestionowanych wyrobów	1
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WIIH

7.2 Państwowa Inspekcja Pracy

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 2 uosoz, inspektorzy pracy prowadzą kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań, natomiast stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 2 uosoz okręgowi inspektorzy pracy prowadzą postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Kontrole

Łącznie w 2013 roku działaniami kontrolnymi w zakresie DNP objęto 1 460 wyrobów, przeprowadzając w sumie 1 039 kontroli.

Stwierdzone nieprawidłowości

Najczęściej występujące nieprawidłowości to: brak lub nieprawidłowe oznakowanie znakiem CE, brak lub nieprawidłowo sporządzona dokumentacja techniczna oraz niezgodności z zasadniczymi wymaganiami m.in. w zakresie instrukcji użytkownika, oznaczeń na wyrobach, wyposażenia maszyn w urządzenia ochronne.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

Okręgowi inspektorzy pracy wszczęli w 2013 roku 92 postępowania administracyjne, w tym w trakcie 69 postępowań, przedsiębiorcy podjęli działania naprawcze, czyli zakończyły się decyzjami umorzeniowymi. Wydano również 8 decyzji nakazowych⁴¹.

Kontrole przeprowadzone przez PIP w 2013 roku w podziale na DNP

Dyrektywa 2006/42/WE - Bezpieczeństwo maszyn (MD)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	675
Liczba skontrolowanych wyrobów	976
Liczba zakwestionowanych wyrobów	672
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	304
Dyrektywa 2006/95/WE - Niskonapięciowa (LVD)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	354
Liczba skontrolowanych wyrobów	460
Liczba zakwestionowanych wyrobów	305
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	155
Dyrektywa 89/686/EWG - Środki ochrony indywidualnej (PPE)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	352
Liczba skontrolowanych wyrobów	408
Liczba zakwestionowanych wyrobów	117
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	291
Dyrektywa 2000/14/WE - Emisja hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń (NOISE)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	36
Liczba skontrolowanych wyrobów	39

⁴¹ Decyzje mogły dotyczyć także postępowań wszczętych w latach poprzednich.

Liczba zakwestionowanych wyrobów	20
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	19
Dyrektywa 97/23/WE - Urządzenia ciśnieniowe (PED)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	28
Liczba skontrolowanych wyrobów	33
Liczba zakwestionowanych wyrobów	30
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	3
Dyrektywa 90/396/EWG - Urządzenia spalające paliwa gazowe (GAD)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	21
Liczba skontrolowanych wyrobów	26
Liczba zakwestionowanych wyrobów	24
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	2
Dyrektywa 2009/105/WE - Proste zbiorniki ciśnieniowe (SPV)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	12
Liczba skontrolowanych wyrobów	16
Liczba zakwestionowanych wyrobów	16
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	0
Dyrektywa 95/16/WE - Urządzenia dźwigowe (LIFTS)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	2
Liczba skontrolowanych wyrobów	2
Liczba zakwestionowanych wyrobów	2
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	0
Dyrektywa 94/9/WE - Urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (ATEX)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	1
Liczba skontrolowanych wyrobów	1
Liczba zakwestionowanych wyrobów	1
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Głównego Inspektora Pracy

7.3 Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 3 uosoz, Prezes UKE prowadzi kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań oraz stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 3 uosoz, postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi,

szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Kontrole

Łącznie w 2013 roku działaniami kontrolnymi w zakresie DNP objęto 2 452 wyroby, przeprowadzając w sumie 748 kontroli.

Stwierdzone nieprawidłowości

Zakwestionowano zgodność 957 wyrobów. Najczęściej występujące nieprawidłowości to: brak lub nieprawidłowe oznakowanie znakiem CE oraz niezgodności z zasadniczymi lub innymi wymaganiami.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

Wszczęto 151 postępowań administracyjnych i wydano 88 decyzji umorzeniowych oraz 20 decyzji nakazowych⁴².

Kontrole przeprowadzone przez UKE w 2013 roku w podziale na DNP

Dyrektywa 2004/108/WE - Kompatybilność elektromagnetyczna (EMC)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	301
Liczba skontrolowanych wyrobów	972
Liczba zakwestionowanych wyrobów	352
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	607
Dyrektywa 99/5/EWG - Urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe (RTTE)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	226
Liczba skontrolowanych wyrobów	749
Liczba zakwestionowanych wyrobów	350
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	395
Dyrektywa 2009/125/WE - Ekoprojekt	
Liczba przeprowadzonych kontroli	210
Liczba skontrolowanych wyrobów	683
Liczba zakwestionowanych wyrobów	230
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	453
Dyrektywa 2010/30/UE - Etykietowanie energetyczne	
Liczba przeprowadzonych kontroli	11
Liczba skontrolowanych wyrobów	48
Liczba zakwestionowanych wyrobów	25

⁴² Decyzje mogły dotyczyć wyrobów zakwestionowanych w latach poprzednich.

Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	23
---------------------------------------	----

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Prezesa UKE

7.4 Organy Inspekcji Ochrony Środowiska

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 4 uosoz, organy IOŚ prowadzą kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań, natomiast stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 4 uosoz, WIOŚ prowadzą postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Kontrole

W 2013 roku działania kontrolne w zakresie DNP objęły 1 315 wyrobów. Przeprowadzono ogółem 360 kontroli.

Stwierdzone nieprawidłowości

Zakwestionowano 171 wyrobów. Najczęściej występujące nieprawidłowości to: nieprawidłowo sporządzona deklaracja zgodności WE, brak oznaczenia L_{WA} oraz nieprawidłowe oznakowanie opakowań.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

Wszczęto 2 postępowania administracyjne. W 1 sprawie wydano decyzję umorzeniową, zaś w 1 przypadku decyzję nakazową⁴³.

Kontrole przeprowadzone przez IOŚ w 2013 roku w podziale na DNP

Dyrektywa 2000/14/WE - Emisja hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń (NOISE)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	348
Liczba skontrolowanych wyrobów	1 297
Liczba zakwestionowanych wyrobów	169
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	1 128
Dyrektywa 94/62/EWG - Opakowania i odpady opakowaniowe	
Liczba przeprowadzonych kontroli	12
Liczba skontrolowanych wyrobów	18
Liczba zakwestionowanych wyrobów	2
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

7.5 Prezes Urzędu Transportu Kolejowego

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 5 uosoz, Prezes UTK prowadzi kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań oraz stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 5 uosoz -

⁴³ Decyzje mogły dotyczyć wyrobów zakwestionowanych w latach poprzednich.

postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Kontrole

W 2013 roku łącznie wykonano 12 kontroli w zakresie DNP, ogółem obejmując działaniami kontrolnymi 20 wyrobów. Kontrole Prezesa UTK w zakresie dyrektywy transportowe urządzenia ciśnieniowe obejmują jedynie urządzenia wykorzystywane w transporcie kolejowym do przewożenia substancji niebezpiecznych. UTK nie przeprowadził w 2013 roku kontroli w zakresie bezpieczeństwa przewozu kolejowego wyrobów pirotechnicznych.

Stwierdzone nieprawidłowości

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2013 roku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

Nie wszczęto postępowań.

Kontrole przeprowadzone przez UTK w 2013 roku w podziale na DNP

Dyrektywa 2000/9/WE - Koleje linowe do przewozu osób	Dane
Liczba przeprowadzonych kontroli	7
Liczba skontrolowanych wyrobów	8
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	8
Dyrektywa 2010/35/UE - Transportowe urządzenia ciśnieniowe (TPED)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	4
Liczba skontrolowanych wyrobów	10
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	10
Dyrektywa 2008/57/WE - Interoperacyjność systemu kolei we Wspólnocie	
Liczba przeprowadzonych kontroli	1
Liczba skontrolowanych wyrobów	2
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z wymaganiami	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Prezesa UTK

7.6 Organy nadzoru budowlanego

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 6 uosoz, organy nadzoru budowlanego prowadzą kontrole spełniania przez wyroby podstawowych⁴⁴ wymagań oraz stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 6 uosoz prowadzą

⁴⁴ W ramach nadzoru rynku nad wyrobami budowlanymi postępujemy się pojęciem wymagań podstawowych, a nie zasadniczych czy innych.

postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z podstawowymi wymaganiami.

Szczegółowe zasady kontroli wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu oraz zasady działania organów nadzoru budowlanego w zakresie systemu kontroli wyrobów określają przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych, która została dostosowana do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5–43, wejście w życie - 1 lipca 2013 r.).

Kontrole

W 2013 roku organy nadzoru budowlanego przeprowadziły łącznie **1 127** kontroli obejmujących wyroby budowlane wprowadzone do obrotu w systemie europejskim, w trakcie których skontrolowano **2 653** wyrobów budowlanych.

Stwierdzone nieprawidłowości

Zakwestionowano zgodność **646** wyrobów. Najczęściej występujące nieprawidłowości dotyczyły informacji towarzyszących oznakowaniu CE oraz nieprawidłowo sporządzonej lub braku deklaracji zgodności producenta.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z podstawowymi wymaganiami

W zakresie wyrobów oznakowanych CE wszczęto **163** postępowania administracyjne, w tym **225** postępowań zakończyło się decyzjami umorzeniowymi.

Kontrole przeprowadzone przez organy nadzoru budowlanego w 2013 roku

Dyrektywa 89/106/EWG / rozporządzenie nr 305/2011 - Wyroby budowlane (CPD)	Dane
Liczba przeprowadzonych kontroli	1 127
Liczba skontrolowanych wyrobów	2 653
Liczba zakwestionowanych wyrobów	646
Liczba wyrobów niezgodnych z podstawowymi wymaganiami	17
Liczba wyrobów, odnośnie których nie stwierdzono nieprawidłowości	2 007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego

7.7 Prezes Wyższego Urzędu Górniczego

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 7 uosoz, Prezes WUG prowadzi kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań oraz stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 7 uosoz - postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Kontrole

W 2013 roku Prezes WUG skontrolował ogółem **130** wyrobów.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

Nie wszczęto postępowań.

Kontrole przeprowadzone przez WUG w 2013 roku w podziale na DNP⁴⁵⁴⁶

Dyrektywa 94/9/EWG - Urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (ATEX)	
Liczba skontrolowanych wyrobów	120
Liczba zakwestionowanych wyrobów	13
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	107
Dyrektywa 2006/42/WE - Bezpieczeństwo maszyn (MD)	
Liczba skontrolowanych wyrobów	89
Liczba zakwestionowanych wyrobów	10
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	79
Dyrektywa 2004/108/WE - Kompatybilność elektromagnetyczna (EMC)	
Liczba skontrolowanych wyrobów	28
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	28
Dyrektywa 2006/95/WE - Niskonapięciowa (LVD)	
Liczba skontrolowanych wyrobów	12
Liczba zakwestionowanych wyrobów	3
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	9
Dyrektywa 97/23/EWG - Urządzenia ciśnieniowe (PED)	
Liczba skontrolowanych wyrobów	9
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	9
Dyrektywa 93/15/EWG - Materiały wybuchowe do użytku cywilnego	
Liczba skontrolowanych wyrobów	7
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	7

⁴⁵ Ze względu na specyfikę pracy WUG polegającą na sprawdzaniu podczas jednej kontroli wyrobu zgodności z wymaganiami kilku dyrektyw, dane w tej tabeli odbiegają od przedstawianych na początku raportu. Liczba ogółem skontrolowanych wyrobów nie stanowi sumy pozycji z tabeli.

⁴⁶ Uwaga do danych przedstawionych w poniższej tabeli: suma wyrobów zakwestionowanych i zgodnych z wymaganiami nie jest równa liczbie skontrolowanych wyrobów, gdyż część nieprawidłowości o charakterze formalnym nie jest traktowana jako niezgodność z zasadniczymi wymaganiami.

Dyrektywa 89/686/EWG - Środki ochrony indywidualnej (PPE)	Dane
Liczba skontrolowanych wyrobów	6
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Prezesa WUG

7.8 Dyrektorzy urzędów morskich

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 8 uosoz, dyrektorzy UM (z siedzibą w Gdyni, Słupsku i Szczecinie) prowadzą kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań oraz stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 8 uosoz - postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami.

Kontrole

W 2013 roku Dyrektorzy UM objęli kontrolą ogółem **195** wyrobów, przeprowadzając w sumie **59** kontroli.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

Wszczęto 4 postępowania administracyjne. W 3 sprawach wydano decyzje umorzeniowe, zaś w 1 - decyzję nakazową.

Kontrole przeprowadzone przez Dyrektorów UM w 2013 roku w podziale na DNP

Dyrektywa 94/25/EWG - Łodzie rekreacyjne (RCD)	Dane
Liczba przeprowadzonych kontroli	40
Liczba skontrolowanych wyrobów	101
Liczba zakwestionowanych wyrobów	9
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	92
Dyrektywa 96/98/EWG - Wyposażenie statków (MED)	
Liczba przeprowadzonych kontroli	19
Liczba skontrolowanych wyrobów	94
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	94

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez dyrektorów urzędów morskich

7.9 Inspekcja Transportu Drogowego

Zgodnie z art. 38 ust. 2 pkt 9 uosoz, WITD prowadzą kontrole spełniania przez wyroby zasadniczych, szczegółowych lub innych wymagań oraz stosownie do art. 38 ust. 3 pkt 9 uosoz - postępowania w sprawie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi, szczegółowymi lub innymi wymaganiami, z wyjątkiem wyrobów pirotechnicznych, gdzie WITD

prowadzą jedynie kontrole bezpieczeństwa przewozu tych wyrobów na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych⁴⁷, podczas wykonywania rutynowych kontroli pojazdów przewożących towary niebezpieczne.

Kontrole

W 2013 roku łącznie 16 WITD przeprowadziło 217 kontroli, obejmując działaniami kontrolnymi 225 wyrobów. Kontrole WITD w zakresie tej dyrektywy obejmują jedynie transportowe urządzenia ciśnieniowe wykorzystywane w transporcie drogowym do przewożenia substancji niebezpiecznych.

Postępowania w zakresie wprowadzonych do obrotu wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami

Nie wykryto nieprawidłowości i nie wszczęto postępowań administracyjnych.

Kontrole przeprowadzone przez 16 WITD w 2013 roku

Dyrektywa 2010/35/UE - Transportowe urządzenia ciśnieniowe (TPED)	Dane
Liczba przeprowadzonych kontroli	217
Liczba skontrolowanych wyrobów	225
Liczba zakwestionowanych wyrobów	0
Liczba wyrobów zgodnych z zasadniczymi wymaganiami	225

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez wojewódzkich inspektorów transportu drogowego

8 Podsumowanie

Kwestie efektywnego funkcjonowania systemu nadzoru rynku stają się coraz bardziej istotne dla decydentów europejskich. Sprawny system ma bowiem wpływ na konkurencyjność gospodarki, a także wzmacnia zaufanie konsumentów i przedsiębiorstw oraz zapewnia im większą pewność prawa. Głównym celem jaki stawia przed sobą KE jest urzeczywistnienie jednolitego rynku bez granic, co pozwoli konsumentom i przedsiębiorstwom na kupowanie i sprzedawanie towarów i usług w całej UE z równą łatwością, co na ich rynku krajowym. Zatem system nadzoru rynku staje się ważnym elementem rynku wewnętrznego. Kolejna reforma - rozpoczęta przyjęciem 13 lutego 2013 r. pakietu dotyczącego bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku przez Kolegium Komisarzy KE - ma na celu wprowadzenie bardziej przejrzystych regulacji w zakresie produktów nieżywnościowych oraz poprawę skuteczności nadzoru rynku, aby z jednej strony zapobiec wprowadzaniu na jednolity rynek UE niebezpiecznych produktów, z drugiej zaś zapewnić uczciwym przedsiębiorcom możliwość konkurowania na równych warunkach. Niestety, prace nad przyjęciem nowych rozwiązań zaproponowanych w pakiecie wstrzymano. Tym samym termin wdrożenia zmian wyznaczony wstępnie na styczeń 2015 roku, nie zostanie dotrzymany. Ponadto w trakcie prac dało się zauważyć spore rozbieżności w stanowiskach prezentowanych przez Radę UE i Parlament Europejski (np. europejska baza wypadków konsumenckich czy obowiązek wskazywania kraju pochodzenia). Należy spodziewać się, że nowa wersja pakietu zostanie przedstawiona pod obrady odpowiednich grup Rady UE pod koniec 2014 roku.

W dobie kryzysu dbanie o jednolite podejście organów nadzoru rynku wobec przedsiębiorców

⁴⁷ Dz. U. Nr 227, poz. 1367 ze zm.

może przyczynić się do zachowania zdrowej konkurencji i pobudzenia rozwoju gospodarczego. Niezbędne jest zatem utrzymanie stałego poziomu kontroli i zwiększenie liczby badanych laboratoryjnie wyrobów. Ponadto nacisk powinien być położony na poprawę współpracy z organami nadzoru rynku innych państw członkowskich, w których mają siedzibę podmioty wprowadzające niezgodne wyroby.

Wydaje się, że zachowanie obecnego poziomu skuteczności OW jest zagrożone, w związku ze stałym zwiększaniem obszaru kontroli i jednoczesnym brakiem wsparcia finansowo-kadrowego na realizowanie nowych zadań na poziomie krajowym. Tworzenie ram prawnych jest ważnym elementem poprawy skuteczności systemu, jednak bez przygotowania odpowiedniego zaplecza do ich egzekwowania, nie spełni swojej roli.

KE szuka rozwiązań, które pomogą podnieść skuteczność współpracy europejskich organów nadzoru rynku między sobą oraz z organami celnymi i podnieść efektywność wykorzystywania ograniczonych zasobów, aby skuteczniej przeciwdziałać wprowadzaniu na obszar Unii niebezpiecznych produktów. Unijne prawodawstwo harmonizacyjne zmierza w kierunku poszerzania zakresu wyrobów objętych oznakowaniem CE, co ułatwi przedsiębiorcom zrozumienie reguł obowiązujących na rynku. Z drugiej strony OW i UOKiK muszą dbać o zachowanie odpowiedniego poziomu ochrony konsumentów, przy ograniczanych środkach.